

Ministerul Educației și Cercetării

Forma de învățământ ID

GHID DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ

**PORTOFOLIU
DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ**

- pentru cursanți -

Marin MANOLESCU

Ministerul Educației și Cercetării
Proiectul pentru Învățământul Rural

GHID DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ

Portofoliu
de practică pedagogică

- pentru cursanți -

Marin MANOLESCU

2006

Date de identificare:

Nume .....

Prenume.....

Școala.....

Localitatea .....**Județul**.....

Alte date personale.....

Semnătura .....

CUPRINS

I. SISTEMUL DE REFERINȚĂ	5
1. Conținutul practicii pedagogice	5
2. Planul de învățământ	5
<i>I. Pentru cursanții PIR – învățământ primar .....</i>	<i>5</i>
<i>II. Pentru cursanții PIR – învățământ gimnazial .....</i>	<i>5</i>
3. Eșalonarea practicii pedagogice pe durata studiilor	5
<i>A1. Pentru cursanții PIR – învățământ primar .....</i>	<i>5</i>
<i>B. Pentru cursanții PIR – învățământ gimnazial .....</i>	<i>6</i>
4. Evaluarea practicii pedagogice.....	7
II. ANALITICA PRACTICII PEDAGOGICE.....	9
1. Pentru cursanții PIR - învățământ primar	9
2. Pentru cursanții PIR - învățământ gimnazial	19
III. INSTRUMENTE DE LUCRU; VARIANTE/ EXEMPLIFICĂRI.....	25
IV. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ.....	33

ÎN ATENȚIA CURSANȚILOR!

PORTOFOLIUL DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ se adresează tuturor categoriilor de cursanți integrați în Proiectul pentru Învățământul Rural (PIR). **Portofoliul** trebuie corelat în permanență cu „**GHIDUL DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ**”, ce se adresează persoanelor care organizează, coordonează și evaluează această activitate: tutori, metodicieni etc. **Cele două documente reprezintă un tot unitar.**

REȚINEȚI !

Relația dinamică, deschisă, constructivă pe care o veți stabili la practica pedagogică cu tutorele, metodicianul, responsabilul comisiei metodice, directorul instituției de învățământ și cu alte persoane competente **este cheia succesului dumneavoastră!**

VEȚI DOBÂNDI URMĂTOARELE **COMPETENȚE**:

1. Competențe generale

- ⇒ Aplicarea adecvată a conceptelor specifice științelor educației și disciplinelor psihologice (valorificarea lor în identificarea fenomenelor subiective în ansamblul ambientului școlar);
- ⇒ Explicarea și interpretarea unor idei, proiecte și procese educaționale și a unor manifestări ale dinamicii vieții psihice;
- ⇒ Examinarea critică, evaluativă a unor idei, proiecte și procese educaționale;
- ⇒ Proiectarea, conducerea și evaluarea activităților de învățare;
- ⇒ Ameliorarea și inovarea procesului educațional; integrarea și utilizarea noilor tehnologii informaționale și de comunicare;
- ⇒ Conștientizarea și interpretarea problemelor specifice școlii ca organizație;
- ⇒ Utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de cunoaștere și de autocunoaștere psihologică;
- ⇒ Realizarea și valorificarea corelațiilor intra și interdisciplinare, în vederea optimizării procesului de educație;
- ⇒ Realizarea unor conexiuni între achizițiile dobândite prin studiul disciplinelor psihologice și alte domenii ale cunoașterii și practicii umane.

2. Valori și atitudini generale

- ⇒ Cultivarea unui mediu școlar centrat pe valori și relații democratice în clasa de elevi;
- ⇒ Manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de profesia didactică;
- ⇒ Promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice, în concordanță cu idealul educațional;

- ⇒ Valorificarea optimă și creativă a propriului potențial psihopedagogic în activitățile practice susținute;
- ⇒ Crearea unui climat socio-afectiv securizant în clasa de elevi;
- ⇒ Implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor în învățământ;
- ⇒ Angajarea în relații de parteneriat socio-educational cu familia și cu alte instituții cu responsabilități educaționale;
- ⇒ Participarea la propria dezvoltare profesională și la definirea unui stil propriu de instruire;
- ⇒ Încrederea în posibilitatea recuperării și a integrării sociale a elevilor cu nevoi speciale;
- ⇒ Responsabilitatea față de necesitatea dezvoltării potențialului creativ al elevilor supradotați (Dan Potolea (coordonator), *Programe școlare pentru disciplinele psihologice și pedagogice*, Consiliul Național pentru Curriculum, 2002.

3. Competențe specifice activităților de practică pedagogică

- Interpretarea școlii ca organizație socială;
- Cunoașterea specificului unităților de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal, a documentelor școlare, a structurilor de organizare și funcționare;
- Operarea cu informațiile de la disciplinele de specialitate și integrarea lor în analiza și interpretarea situațiilor educative specifice nivelului de învățământ la care vor predă;
- Proiectarea, conducerea și evaluarea activităților didactice realizate în clasă;
- Analiza critic-constructivă și autoevaluarea calității proiectelor educaționale și a activităților educaționale realizate;
- Aplicarea unor metode, tehnici și instrumente adecvate de cunoaștere a elevilor și a grupurilor de elevi în vederea tratării diferențiate a acestora;
- Participarea la activitățile de dezvoltare instituțională și la activitățile metodico-științifice derulate în școală;
- Colaborarea cu membrii comunității școlare și cu familiile copiilor.

I. SISTEMUL DE REFERINȚĂ

1. CONȚINUTUL PRACTICII PEDAGOGICE

Practica pedagogică pe care o veți efectua va fi structurată pe trei componente:

- A. *Componenta pedagogică*
- B. *Componenta de cercetare*
- C. *Componenta complementară.*

A. COMPONENTA PEDAGOGICĂ

Va fi constituită din următoarele module:

- a) *Proiectare și evaluare didactică*
- b) *Practică observativă, de analiza și evaluare a lecțiilor asistate*
- c) *Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate*

B. COMPONENTA DE CERCETARE include modulul:

- d) *Inițiere în cercetarea educațională:*

C. COMPONENTA COMPLEMENTARĂ cuprinde următoarele module:

- e) *Consiliere și Educație a copiilor cu CES (Cerințe educaționale speciale)*
- f) *Școala și comunitatea și practica în ONG-uri*
- g) *Media în educație*
- h) *Management școlar*

2. PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

I. Pentru cursanții PIR - învățământ primar

- Anul I - sem 2
- Anul II - sem 3 și 4
- Anul III - sem 5 și 6.

II. Pentru cursanții PIR – învățământ gimnazial

- Practica se va efectua pe două semestre, în funcție de specialitate.

3. EȘALONAREA PRACTICII PEDAGOGICE PE DURATA STUDIILOR

I. Pentru cursanții PIR – învățământ primar

Anul I

semestrul 2

- modulul a)- *Proiectare și evaluare didactică;*
- modulul b)- *Practica observativă, de analiza și evaluare a lecțiilor asistate;*
- modulul c) - *Predare și autoanaliza/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate;*
- modulul g)- *Media în educație.*

Anul II

semestrul 3

- modulul a)- *Proiectare și evaluare didactică*;
- modulul b)- *Practica observativă, de analiză și evaluare a lecțiilor asistate*;
- modulul c)- *Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate*;
- modulul f)- *Școala și comunitatea – ONG*;

semestrul 4

- modulul a)- *Proiectare și evaluare didactică*;
- modulul b)- *Practica observativă, de analiză și evaluare a lecțiilor asistate*;
- modulul c)- *Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate*;
- modulul e)- *Modulul de Consiliere și Educație a copiilor cu CES (Cerințe educaționale speciale)*

Primul semestru de practică din Planul de Învățământ

- modulul a)- *Proiectare și evaluare didactică*;
- modulul b)- *Practica observativă, de analiză și evaluare a lecțiilor asistate*;
- modulul c)- *Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate*;
- modulul d) – *Cercetare educațională*;

semestrul 6

- modulul a)- *Proiectare și evaluare didactică*;
- modulul b)- *Practica observativă, de analiză și evaluare a lecțiilor asistate*;
- modulul c)- *Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate*;
- modulul h) *Management educațional*.

II. Pentru cursanții PIR – învățământ gimnazial

Primul semestru de practică din Planul de Învățământ

- modulul a)- *Proiectare și evaluare didactică*;
- modulul b)- *Practică observativă, de analiză și evaluare a lecțiilor asistate*;
- modulul c) *Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate*;
- modulul g)- *Media în educație*;
- modulul e)- *Modulul de Consiliere și Educație a copiilor cu CES (Cerințe educaționale speciale)*;
- modulul d) – *Cercetare educațională*;

Al doilea semestru de practică din Planul de Învățământ

- modulul a)- *Proiectare și evaluare didactică*;
- modulul b)- *Practica observativă, de analiză și evaluare a lecțiilor asistate*;
- modulul c)- *Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor susținute/ predate*;
- modulul f)- *Școala și comunitatea – ONG*;
- modulul h) *Management educațional*.

4. SARCINI GENERALE DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ

1. Realizarea **portofoliilor de modul** și a **portofoliului profesional (final de semestru și de curs de pregătire)** de practică pedagogică.
2. Fiecare **portofoliu de modul** va cuprinde:
  - fișele de evidență a activităților de practică pedagogică ;
  - documente care să ateste rezolvarea sarcinilor pentru fiecare modul în parte, în funcție de solicitările exprimate: proiecte de lecții, fișe de muncă independentă, probe de evaluare, planificări calendaristice, proiecte pe unități de învățare, fișe de caracterizare psihopedagogică, proiecte de cercetare, interviuri, chestionare, proiecte de colaborare cu comunitatea locală etc.
3. **Portofoliul profesional** va integra, în fiecare semestru:
  - portofoliile de modul
  - **raportul/ referatul de practică pedagogică redactat de cadrul didactic evaluator și semnat de acesta și de director.**

5. EVALUAREA PRACTICII PEDAGOGICE**1. Aspecte organizatorice și de conținut**

- Evaluarea se va realiza semestrial precum și la finalul programului de pregătire.
- Practica pedagogică în ansamblul său, desfășurată în cadrul tuturor modulelor, va fi evaluată de **TUTOR/ METODICIAN**.
- Lecțiile predate de cursanți vor fi asistate și evaluate de responsabilul comisiei metodice la nivel de disciplină, de arie curriculară sau de metodician, după caz.

Evaluarea cursantului la practica pedagogică se va face pe baza:

- **Portofoliilor de modul. Portofoliul de modul** cuprinde: documente care atesta rezolvarea sarcinilor la practica pedagogica, materialele utilizate în cadrul activității desfășurate la respectivul modul, diplome, certificate, atestate obținute pe perioada practicii la nivelul aceluși modul, fișe de evaluare, înregistrări video cu activitățile reprezentative pentru cursantul în cauză, teste, fotografii, pliante, recomandările și aprecierile evaluatorului etc.

- **Portofoliului profesional.** Acesta va fi alcătuit din portofoliile de modul. **Portofoliul profesional** este constituit din cumularea portofoliilor de modul, pe fiecare semestru în parte, dar și la finalul programului de pregătire
- „**Portofoliul profesional**” cuprinde, în final, o colecție de materiale de mare utilitate pentru orice cadru didactic.

2. Metodologia de evaluare a portofoliilor

- Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza portofoliilor de modul, pe parcursul și la finalul semestrului.
- Fiecare portofoliu de modul va fi evaluat separat și va obține **o medie**.
Portofoliul de modul va fi evaluat astfel:
- Fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc. ce trebuie să se regăsească în portofoliu va obține **o notă de la 10 la 1**;
- Media pe portofoliu va fi media aritmetică a notelor obținute pentru fiecare material/ categorie de materiale, lucrare, document etc. solicitat;
- **Criteriile de evaluare** a produselor/ materialelor din portofolii vor fi:
  1. validitatea (adecvare la cerință; modul de concepere);
  2. completitudinea/ finalizarea
  3. elaborarea și structura (acuratețe, rigoare, logică, coerență etc);
  4. calitatea materialului utilizat
  5. creativitatea/ originalitatea
  6. redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză);
  7. corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație).
- **Se vor mai lua în considerare următoarele criterii:**
  1. motivația/lipsa de motivație a cursantului pentru activitatea de practică pedagogică;
  2. progresul sau regresul în pregătirea cursantului, în dobândirea competențelor generale și specifice;
  3. raportul efort/rezultate;
  4. implicarea cursantului în alte activități specifice, complementare celor solicitate în mod explicit.

II. ANALITICA PRACTICII PEDAGOGICE

A. PENTRU CURSANȚII PIR- ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

ANUL I – semestrul 2

1. CONȚINUT

Practica pedagogică va fi structurată pe *două componente*:

A. **Componenta pedagogică** cu următoarele *module*:

- **Proiectare și evaluare didactică** (proiectare de lecții/activități, capitole și unități de învățare, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor/ activităților etc).
- **Practică observativă și de analiză/evaluare a lecțiilor asistate. Acest MODUL DE PRACTICĂ OBSERVATIVĂ ESTE DESTINAT CURSANȚILOR NECALIFICAȚI - absolvenți ai altor tipuri de licee decât cel pedagogic/ școala normală și care nu au obținut prin formare inițială specializarea „învățător”.** Constă în: asistențe la lecții, analiza/ evaluarea acestora, interasistențe, aplicarea unor grile de observare și evaluare, participarea la activități școlare complementare etc.
- **Predare și autoanaliză/ autoevaluare** (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza/ evaluarea acestora etc). Acest modul se adresează **tuturor** categoriilor de cursanți.

B. **Componenta complementară:**

- **Modulul „Media în educație”.**

Cursanții vor fi familiarizați cu tehnici simple de organizare și realizare a unor investigații psihosociopedagogice, de realizare a unei reviste școlare etc.

2. ORGANIZARE

A. Componenta pedagogică PROIECTARE, ASISTENȚĂ ȘI PREDARE

Cursanții **NECALIFICAȚI CA „ÎNVĂȚĂTOR”** asistă o zi școlară (în prima parte a semestrului), conform planificării, la lecții ținute de colegi calificați sau de alte cadre didactice desemnate în acest scop. În partea a II-a a semestrului vor preda o **singură lecție**.

IMPORTANT!

- **La practica observativă, cursantul necalificat ca „învățător”** va asista o zi școlară, la toate lecțiile din orarul zilei respective, cu excepția celor care se predau de către profesori. La finalul lecțiilor asistate se va realiza analiza acestora.

- Fiecare cursant va consemna, pe parcursul lecțiilor asistate, în **Caietul de practică pedagogică**, observațiile sale, potrivit instructajului realizat.
- **La practica de predare**, fiecare cursant **necalificat ca învățător** va preda o **singură lecție pe acest semestru**, asistat de responsabilul comisiei metodice sau de metodician, conform planificării (după practica observativă). **Se vor alege lecții la discipline din ariile curriculare” Limba și comunicare „și „Matematica și științe ale naturii”**. Lecția predată va fi urmată de autoanaliza/ autoevaluarea acesteia.

Cursanții **CALIFICAȚI CA „ÎNVĂȚĂTOR”** vor preda **o singură lecție** în acest semestru. Lecția predată va fi urmată de autoanaliza/ autoevaluarea acesteia. **Se vor alege lecții la discipline din ariile curriculare” Limba și comunicare „și „Matematica și științe ale naturii”**.

B. Componenta complementară: Media în educație

Sub îndrumarea cadrelor didactice calificate/specializate cursanții vor fi implicați în redactare de texte pentru revistele școlare, în realizarea de pagini WEB (*unde acest lucru este posibil*), interviuri, prezentări ale instituției școlare etc.

3. SARCINI PENTRU PRACTICA PEDAGOGICĂ

3.1. Modulele de Proiectare, Asistență și Predare

- Elaborați un mic dicționar care să conțină cel puțin 15 concepte introduse prin Curriculum Național: *curriculum* (în sens larg, în sens restrâns), *arie curriculară*, *cicluri curriculare*, *curriculum nucleu*, *curriculum la decizia școlii*, *curriculum nucleu aprofundat*, *curriculum extins*, *curriculum elaborat în școală*, *conținuturi*, *descriptori de performanță*, *obiective cadru*, *obiecte de referință* etc
- Identificați/ formulați obiectivele operaționale ale unui capitol sau ale unei teme/unități de învățare la o disciplină, la alegere, din învățământul primar.
- Realizați proiectul didactic pentru lecția predată în acest semestru;
- Concepeți un orar pentru o clasă - la alegere - din ciclul primar

3.2. Sarcini pentru modulul de Media în educație

- Realizați un pliant de prezentare a școlii dumneavoastră.
- Realizați un scurt interviu cu o personalitate din domeniul educației.

4. EVALUAREA PRACTICII

4. 1). Portofoliul pentru modulele de **PROIECTARE, ASISTENȚĂ ȘI PREDARE** va conține:

- Proiectul lecției predate.
- Obiectivele operaționale ale unui capitol sau ale unei teme/unități de învățare la o disciplină, la alegere, din învățământul primar.
- Un orar pentru o clasă - la alegere - din ciclul primar.
- Un mic dicționar cu cel puțin 15 termeni - concepte introduse prin Curriculum Național.

4. 2). Portofoliul pentru modulul *Media în educație* va conține:

- Un interviu cu o personalitate din viața școlii;
- O machetă de prezentare a școlii în care lucrează cursantul.

ANUL II - semestrul 3

1. CONȚINUT

Practica pedagogică va fi structurată pe **două componente**:

A. Componenta pedagogică, cu următoarele module:

- **Proiectare și evaluare didactică** (proiectare de lecții, unități tematice, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor).
- **Practica observativă și de analiză a lecțiilor asistate, realizată de cursanții care sunt NECALIFICATI CA „ÎNVĂȚĂTOR”- SUNT ABSOLVENTI AI ALTOR TIPURI DE LICEE DECAT CEL PEDAGOGIC/ SCOALA NORMALA:** asistența la lecții, interasistențe, aplicarea unor grile de observare și evaluare, participarea la activități școlare complementare - consilii profesoriale, activități metodice, ședințe cu părinții, cercuri și activități pe discipline sau arii curriculare, activități extrașcolare etc.
- **Predare și autoanaliza/ autoevaluare a lecțiilor predate** (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza/evaluarea acestora etc). Acest modul se adresează tuturor categoriilor de cursanți.

B. Componenta complementară:

- Modulul **Școala și comunitatea și practica în ONG-uri**: parteneriat școală-familie, școala-ceilalți factori din comunitatea locală: biserică, poliție, jandarmerie; colaborare, programe, implicarea comunității etc; asistențe la diverse activități organizate de ONG-uri, participarea la unele proiecte ale acestora.

2. ORGANIZARE

A. Componenta pedagogică: MODULELE: PROIECTARE, ASISTENȚĂ ȘI PREDARE

Cursanții **NECALIFICAȚI CA „ÎNVĂȚĂTOR”** asistă în prima lună a acestui semestru, conform planificării, la o lecție ținută de colegi calificați sau de alte cadre didactice desemnate în acest scop, în unitățile de practică. Apoi vor preda o **singură lecție**.

IMPORTANT!

- **La practica observativă, cursantul necalificat ca învățător** va asista în prima luna a semestrului, la o lecție. La finalul lecției asistate se va realiza analiza acesteia.
- Fiecare cursant va consemna, pe parcursul lecției asistate, în **Caietul de practică pedagogică**, observațiile sale, potrivit instructajului realizat.
- **La practica de predare**, fiecare cursant **necalificat ca învățător** va preda o **singură lecție pe acest semestru**, conform planificării (după practica observativă). Lecția predată va fi urmată de autoanaliza/ autoevaluarea acesteia.

Cursanții **CALIFICAȚI CA „ÎNVĂȚĂTOR”** vor preda o **singură lecție** în acest semestru. Lecția predată va fi urmată de autoanaliza/ autoevaluarea acesteia.

B. Componenta complementară: Școala și comunitatea și practica în ONG-uri

Cursantul va participa la diverse activități specifice de colaborare cu factori educaționali din comunitatea locală, cu diverse asociații, ONG-uri etc.

3. Sarcini pentru practica pedagogică

3. 1. SARCINI pentru MODULELE „Proiectare, Asistență, Predare”

- Elaborați proiectul lecției **predate**;
- Elaborați cel puțin trei probe de evaluare pentru discipline din planul de învățământ, la unități de învățare preferate.
- Analizați, folosind grile cunoscute/ consacrate, manualul de „Română” sau de "Matematică" după care lucrați la clasă.

3.2. SARCINI pentru MODULUL „ȘCOALA ȘI COMUNITATEA; PRACTICA ÎN ONG-URI”

- Nominalizați cel puțin trei instituții publice locale ce pot fi antrenate în parteneriate cu școala și dați exemple de activități concrete ce pot fi desfășurate în cadrul acestor parteneriate.
- Realizați o prezentare de aproximativ 2 pagini a unui proiect școlar instituțional în care ați fost implicat sau pe care l-ați analizat.

4. EVALUARE

- Evaluarea practicii pedagogice se va face pe bază de **PORTOFOLII DE PRACTICĂ**, pe parcursul și la finalul semestrului. Pentru fiecare modul se va întocmi câte un portofoliu.

4.1. Portofoliul pentru componenta pedagogică, MODULELE: PROIECTARE-ASISTENȚĂ – PREDARE - va conține:

- Proiectul lecției predate
- Probe de evaluare (cel puțin 3, pentru disciplinele din planul de învățământ, la alegere).
- Analiza critică a manualului de „Română” sau de "Matematică” după care lucrează cursantul la clasă.

4.2. Portofoliul pentru modulul „Școala și comunitatea; practica în ONG” va conține:

- Un program de parteneriat cu unul din factorii colaboratori din comunitatea locală.

ANUL II – semestrul 4**1. CONȚINUT**

Practica pedagogică va fi structurată pe *două componente*:

A. Componenta pedagogică, cu următoarele *module*:

- **Proiectare și evaluare didactică** proiectare de lecții, unități tematice, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor etc).
- **Predare și autoanaliză/ autoevaluare** (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza/ evaluarea acestora etc).

B. Componenta complementară:

- **Modulul de Consiliere și educație a copiilor cu CES** (cunoașterea de către cursanți a specificului activității educative realizată cu aceasta categorie de

copii, familiarizarea cu problematica unui centru de consiliere și asistență psihopedagogică, participarea, în măsura în care este posibil, la activități specifice acestor instituții, integrarea studenților în programe care au drept scop consilierea copiilor cu nevoi educaționale speciale etc).

2. ORGANIZARE

2.1. Componenta pedagogică PROIECTARE ȘI PREDARE

- Fiecare cursant va preda o lecție, conform planificării.
- Fiecare cursant va proiecta câte o unitate de învățare, care se preda în acest semestru, la disciplinele "Romana" și „Matematica”, la clasa la care preda;

2.2. Componenta complementară: Modulul de Consiliere și educație a copiilor cu CES

Cursantul va identifica elevii din clasa sa care prezintă cerințe educaționale speciale și va concepe programe de intervenție personalizată; va urmări implicarea efectivă în conceperea și aplicarea unor programe ce vizează consilierea și integrarea copiilor cu CES; va colabora, sub îndrumarea mentorului, în măsura în care este posibil, cu centrele de asistență psihopedagogică și cu alte instituții specializate în protecția și integrarea copiilor cu CES, va urmări familiarizarea cu problematica și specificul acestor instituții.

3. SARCINI PENTRU PRACTICA PEDAGOGICĂ

3.1. Sarcini pentru componenta pedagogică: „Proiectare și Predare”

- Elaborați proiectul lecției **predate**;
- Proiectați, din perspectivă curriculară, câte o unitate de învățare care se studiază în acest semestru, la „Română” și la „Matematică”, la clasa la care lucrați.
- Realizați planificarea calendaristică pe un semestru, la o disciplină la alegere, din Planul de învățământ pentru învățământul primar

3.2. Componenta complementară: MODULUL DE CONSILIERE ȘI EDUCAȚIE A COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

- Definiți conceptele: cerințe educative speciale, dificultăți de învățare, educație integrată, educație incluzivă;
- Aplicați în cadrul colectivului clasei unde efectuați practica probe psihologice puse la dispoziție de șeful comisiei metodice.
- Completați fișa de caracterizare psihopedagogică a unui elev din clasa dumneavoastră, folosind unul dintre modelele din anexe sau un alt model de care dispuneți.

4. EVALUAREA PRACTICII

- Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza **portofoliului de practică**, pe parcursul și la finalul semestrului.

4.1. Portofoliul pentru componenta pedagogică va conține:

- Proiectul lecției predate;
- Proiectarea unei unități de învățare, la o disciplină la alegere
- Planificarea calendaristică pe un semestru la o disciplină din Planul de învățământ pentru învățământul primar, la alegere.

4.2. Portofoliul pentru Modulul de Consiliere și educație a copiilor cu CES va conține:

- Fișa de caracterizare psihopedagogică a unui elev
- Definierea conceptelor: cerințe educative speciale, dificultăți de învățare, educație integrată, educație incluzivă;

ANUL III- semestrul 5

1. CONȚINUT

Practica pedagogică va fi structurată pe **două componente**:

A. Componenta pedagogică, cu următoarele module:

- **proiectare și evaluare didactică** (proiectare de lecții, capitole și unități tematice, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor/activităților etc).
- **predare și autoanaliza/ autoevaluare a lecțiilor** (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza/evaluarea acestora etc).

B. Componenta de cercetare (inițiere în cercetarea educațională: elaborarea de proiecte de cercetare, desfășurarea activităților de cercetare - individual și în grup etc).

2. ORGANIZARE

A. Componenta pedagogică

- Practica din acest semestru va fi centrata pe cunoașterea de către cursanți a particularităților activității *la clasa I*.

- Cursanții vor realiza cu prioritate proiecte de lecții, proiecte de unități de învățare *la clasa I*.
- Se vor studia planificări anuale și semestriale la diverse discipline din planul de învățământ pentru ciclul primar;
- La practica de **predare**, cursanții vor preda la clasa I câte o lecție. Lecția va fi urmată de analiza/ evaluarea acesteia, cursantul fiind asistat/ îndrumat.

B. Componenta de cercetare

- Se vor simula/ iniția microcercetări;
- Studentul va primi sprijin/ ajutor pentru elaborarea lucrării de licență.

3. SARCINI PENTRU PRACTICA PEDAGOGICĂ

3.1. Componenta pedagogică PROIECTARE ȘI PREDARE

- Elaborați proiectul lecției **predate la clasa I**;
- Proiectați o unitate de învățare la clasa I;
- Elaborați planificarea semestrială la o disciplină din planul de învățământ pentru clasa I.

3.2. Componenta de cercetare:

- Identificați cel puțin trei aspecte critice, la clasa la care lucrați/ efectuați practica, ce ar necesita o investigație psihopedagogică;
- Formulați trei ipoteze posibile în relație cu aspectele critice identificate la punctul anterior;
- Identificați un set de cel puțin cinci instrumente de cercetare psihopedagogice pe care ați putea să le utilizați în investigarea unuia dintre cele trei situații critice depistate la cerința anterioară;

4. EVALUAREA PRACTICII

Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza **PORTOFOLIILOR DE PRACTICĂ**, pe parcursul și la finalul semestrului.

4.1. PORTOFOLIUL pentru componenta pedagogică va conține:

- Proiectul lecției ținute/ **predate la clasa I** .
- Proiectarea unei unități de învățare, la o disciplină la alegere din clasa I;
- Planificarea calendaristică pe un semestru, la o disciplină la alegere- clasa I;

4.2. Portofoliul pentru Componenta de cercetare va conține:

- Lista cu cel puțin trei teme posibile de cercetare psihopedagogică.
- Trei ipoteze (posibile) de cercetare.

ANUL III – semestrul 6

1. CONȚINUT

Practica pedagogică va fi structurată pe *două componente*:

A. **Componenta pedagogică**, cu următoarele *module*:

- **Proiectare și evaluare didactică** (proiectare de lecții, capitole și unități tematice, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor etc).
- **Predare și autoanaliza/ autoevaluare** (proiectarea lecțiilor susținerea, analiza/ evaluarea acestora etc).

B. **Componenta complementară**:

- **Modulul de Management școlar** (familiarizarea studenților cu unele activități manageriale: responsabil de comisie metodică, șef de arie curriculară, șef de catedră, director, secretar etc; inițierea în activități de evaluare, îndrumare și control al activității școlare etc),

2. ORGANIZARE

A. **Componenta pedagogică: Proiectare- Predare-Evaluare**

- Cursanții predau/susțin o lecție la clasă, îndeosebi la disciplinele din ariile curriculare: *Arte, Educație fizică și sport, Tehnologii*.
- Realizează autoevaluarea lecției predate, pe baza structurii unui proiect de lecție și a fișei de evaluare a lecției;
- Realizează documente curriculare specifice cadrului didactic, rezultate din proiectarea activității: planificare anuală și semestrială, proiectarea unităților de învățare, proiecte de lecții.
- Proiectează evaluări sumative pentru final de ciclu școlar;
- Participă la aplicarea, prelucrarea și interpretarea acestora.

B. **Componenta complementară: Management școlar**

- Participă la ședințe ale comisiilor metodice, consilii profesionale, ședințe ale consiliilor de administrație etc.
- Analizează registrul matricol ca document școlar și asistă/ participa la completarea acestuia;
- Asistă/ participa la desfășurarea unor activități specifice secretariatului și bibliotecii școlii.

3. SARCINI pentru practica pedagogică

3.1. Componenta pedagogică

- Elaborați cel puțin trei probe de evaluare pentru discipline din planul de învățământ, pentru finalul clasei a IV- a;
- Realizați un raport de autoevaluare a practicii pedagogice pe durata celor trei ani de studii;

3.2. Componenta complementară: Management școlar

1. În clasa pe care o conduceți s-a creat o situație de criză educațională.

Cerințe:

Aplicând *metoda studiului de caz*, rezolvați următoarele cerințe:

- caracterizați situația creată;
- prezentați modul în care gestionați această situație;
- descrieți strategiile de intervenție pe care le aplicați pentru a rezolva criza educațională respectivă;

Notă: Lucrarea nu trebuie să depășească 3 pagini format A4.

2. Atașați la portofoliul de practică organigrama școlii unde va desfășurați activitatea.

3. Caracterizați din perspectiva psihopedagogică clasa de elevi la care activați.

4. Realizați exerciții de completare a documentelor școlare (carnet de elev, catalog, registru matricol);

5. Participați la o activitate extracurriculară (serbare școlară, excursie, concursuri sportive etc) și prezentați programul acesteia.

6. Întocmiți un plan de excursie.

7. Participați la o ședință a unei comisii metodice de la clasele I - IV și la un consiliu profesoral și prezentați protocoalele elaborate pe baza acestor activități.

4. EVALUAREA PRACTICII

Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza **portofoliilor de practică**, pe parcursul și la finalul semestrului.

4.1. Componenta pedagogica: PROIECTARE - PREDARE- EVALUARE

Portofoliul va conține:

- probă de evaluare sumativă la o disciplină pentru clasa a IV-a;
- Raportul de autoevaluare a practicii pedagogice pe durata celor trei ani de studii.

4.2. MODULUL „MANAGEMENT ȘCOLAR”

Portofoliul pentru acest modul va conține:

- Studiul de caz privind gestionarea situației de criză educațională;
- Organigrama școlii în care lucrează cursantul;
- Caracterizarea clasei de elevi la care lucrează cursantul.

B. PENTRU CURSANTII PIR- ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL

Primul semestru de practică din Planul de Învățământ

1. CONȚINUT

Practica pedagogică a cursanților integrați în Proiectul pentru învățământul rural (PIR) și care, la absolvire, **vor lucra în învățământul gimnazial**, va fi structurată pe *trei componente*:

A. **Componenta pedagogică** cu următoarele *module*:

- **Proiectare și evaluare didactică** (proiectare de lecții/ activități, capitole și unități de învățare, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor/ activităților etc).
- **Practică observativă și de analiză/ evaluare a lecțiilor asistate, la disciplina pentru care doresc sa se specializeze.** Constă în: asistențe la lecții, analiza/ evaluarea acestora, interasistențe, aplicarea unor grile de observare și evaluare, participarea la activități școlare complementare - consilii profesoriale, activități metodice, ședințe cu părinții, cercuri și activități pe discipline sau arii curriculare, activități extrașcolare etc.
- **Predare și autoanaliza/ autoevaluare a lecțiilor la disciplina pentru care doresc sa se specializeze.** (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza/ evaluarea acestora etc).

B. **Componenta complementară:**

- **Modulul „Media în educație”.** Cursanții vor fi familiarizați cu tehnici simple de redactare computerizată, de prezentare a instituției școlare, de concepere, organizare și desfășurare a unui interviu, de realizare a unei reviste școlare etc.
- **Modulul de „Consiliere și Educație a copiilor cu CES”** (Cerințe educaționale speciale): cunoașterea de către cursanți a specificului activității educative realizată cu această categorie de copii, familiarizarea cu problematica unui centru de consiliere și asistență psihopedagogică, participarea, în măsura în care este posibil, la activități specifice acestor instituții, integrarea studenților în programe care au drept scop consilierea copiilor cu nevoi educaționale speciale etc).

C. **Componenta de „Cercetare educațională”.** (inițierea cursanților în cercetarea educațională: elaborarea de proiecte de cercetare, desfășurarea activităților de cercetare - individual și în grup etc).

2. ORGANIZARE

A. Componenta pedagogică PROIECTARE, ASISTENȚĂ ȘI PREDARE

Cursanții **asistă**, în două luni consecutive, **la 2 (două) lecții** ținute de colegi calificați sau de alte cadre didactice desemnate în acest scop, în unitățile de practică. În partea a II-a a semestrului vor preda **două lecții**. Asistența și predarea se vor realiza **la disciplina pentru care doresc să se specializeze cursanții**.

IMPORTANT!

- La finalul lecțiilor asistate se va realiza analiza acestora.
- Fiecare cursant va consemna, pe parcursul lecțiilor asistate, în **Caietul de practică pedagogică**, observațiile sale, potrivit instructajului.
- Lecțiile predate vor fi urmate de autoanaliza/ autoevaluarea acestora.

B. Componenta complementară

Media în educație

Sub îndrumarea cadrelor didactice calificate/specializate cursanții vor fi implicați în redactare de texte pentru revistele școlare, în realizarea de pagini WEB (*unde acest lucru este posibil*), interviuri, prezentări ale instituției școlare etc.

Consiliere și educație a copiilor cu CES

Cursantul va identifica elevii din clasa sa care prezintă cerințe educaționale speciale și va concepe programe de intervenție personalizate; va urmări implicarea efectivă în conceperea și aplicarea unor programe ce vizează consilierea și integrarea copiilor cu CES; va colabora, în măsura în care este posibil, cu centrele de asistență psihopedagogică și cu alte instituții specializate în protecția și integrarea copiilor cu CES, va urmări familiarizarea cu problematica și specificul acestor instituții.

C. Componenta de „Cercetare educațională”

- Se vor simula/ iniția microcercetări;
- Studentul va primi sprijin/ ajutor pentru elaborarea lucrării de licență.

3. SARCINI PENTRU PRACTICA PEDAGOGICĂ

3.1. Componenta pedagogică: Modulele de Proiectare, Asistență și Predare

- Elaborați un mic dicționar care să conțină cel puțin 15 concepte introduse prin Curriculum Național: *curriculum* (în sens larg, în sens restrâns), *arie curriculară*, *cicluri curriculare*, *curriculum nucleu*, *curriculum la decizia școlii*, *curriculum nucleu aprofundat*, *curriculum extins*, *curriculum elaborat*

în școală, conținuturi, descriptori de performanță, obiective cadru, obiecte de referință etc

- Identificați/ formulați obiectivele operaționale ale unui capitol sau ale unei teme/unități de învățare la disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea
- Realizați proiectele didactice pentru lecțiile predate în acest semestru;
- Concepeți un orar pentru o clasă - la alegere - din ciclul gimnazial.

3.2. Sarcini pentru modulul *Media în educație*

- Realizați un pliant de prezentare a școlii dumneavoastră.
- Realizați un scurt interviu cu o personalitate din domeniul educației.

3.3. Sarcini pentru MODULUL DE CONSILIERE ȘI EDUCAȚIE A COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

- Definiți conceptele: cerințe educative speciale, dificultăți de învățare, educație integrată, educație incluzivă;
- Aplicați în cadrul colectivului clasei unde efectuați practica probe psihologice.
- Completați fișa de caracterizare psihopedagogică a unui elev din clasa dumneavoastră.

3.4. Componenta de cercetare:

- Identificați cel puțin trei aspecte critice, la clasa la care lucrați/ efectuați practica, ce ar necesita o investigație psihopedagogică;
- Formulați trei ipoteze posibile în relație cu aspectele critice identificate la punctul anterior;
- Identificați un set de cel puțin cinci instrumente de cercetare psihopedagogice pe care ați putea să le utilizați în investigarea unuia dintre cele trei situații critice depistate la cerința anterioară;

4. EVALUAREA PRACTICII

4.1. Portofoliul pentru modulele de *PROIECTARE, ASISTENȚĂ ȘI PREDARE* va conține:

- Proiectele lecțiilor predate.
- Obiectivele operaționale ale unui capitol sau ale unei teme/unități de învățare la o disciplină pentru care doriți să obțineți specializarea
- Un orar pentru o clasă - la alegere - din ciclul gimnazial
- Un mic dicționar cu cel puțin 15 termeni - concepte introduse prin Curriculum Național.

4.2. Portofoliul pentru modulul *Media în educație* va conține:

- Un interviu cu o personalitate din viața școlii;
- O machetă de prezentare a școlii în care lucrează cursantul.

4.3. PORTOFOLIUL pentru Modulul de Consiliere și educație a copiilor cu CES va conține:

- Fișa de caracterizare psihopedagogică a unui elev
- Definirea conceptelor: cerințe educative speciale, dificultăți de învățare, educație integrată, educație incluzivă;

4.4. Portofoliul pentru Modulul de cercetare va conține:

- Lista cu cel puțin trei teme posibile de cercetare psihopedagogică
- Trei ipoteze (posibile) de cercetare.

Al doilea semestru de practică din Planul de Învățământ

1. CONȚINUT

Practica pedagogică va fi structurată pe *două componente*:

A. Componenta pedagogică, cu următoarele module:

- **Proiectare și evaluare didactică** (proiectare de lecții, capitole și unități tematice, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor etc).
- **Predare și autoanaliză/ autoevaluare a lecțiilor predate** (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza/ evaluarea acestora etc).

B. Componenta complementară:

- **Modulul „Școala și comunitatea și practica în ONG-uri”**: parteneriat școală-familie, școala-ceilalți factori din comunitatea locală: biserică, poliție, jandarmerie; colaborare, programe, implicarea comunității etc; asistențe la diverse activități organizate de ONG-uri, participarea la unele proiecte ale acestora.
- **Modulul „Management școlar”** (familiarizarea cursanților cu unele activități manageriale: responsabil de comisie metodică, șef de arie curriculară, șef de catedră, director, secretar etc; inițierea în activități de evaluare, îndrumare și control al activității școlare etc),

2. ORGANIZARE

A. Componenta pedagogică

- Cursanții predau/susțin câte două lecții la clasă, la disciplina pentru care doresc să obțină specializarea.
- Realizează autoevaluarea lecțiilor predate, pe baza structurii unui proiect de lecție și a fișei de evaluare a lecției;
- Realizează documente curriculare specifice cadrului didactic, rezultate din proiectarea activității: planificare anuală și semestrială, proiectarea unităților de învățare, proiecte de lecții.
- Proiectează evaluări sumative pentru final ciclului gimnazial;
- Participă la aplicarea, prelucrarea și interpretarea acestora.

B. Componenta complementară:**Școala și comunitatea și practica în ONG-uri**

Cursantul va participa la diverse activități specifice de colaborare cu factori educaționali din comunitatea locală, cu diverse asociații, ONG-uri etc.

Management școlar

- Participă la ședințe ale comisiilor metodice, consilii profesorale, ședințe ale consiliilor de administrație etc.
- Analizează registrul matricol ca document școlar și asistă/ participă la completarea acestuia;
- Asistă/ participă la desfășurarea unor activități specifice secretariatului și bibliotecii școlii.

3. SARCINI pentru practica pedagogică**3.1. Componenta pedagogică**

- Elaborați proiectele lecțiilor **predat** (două proiecte), la disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea prin parcurgerea acestui program de pregătire;
- Elaborați o probă de evaluare sumativă pentru disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea.
- Proiectați, din perspectivă curriculară, o unitate de învățare care se studiază în acest semestru, la disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea;
- Realizați planificarea calendaristică pe un semestru, la disciplina dumneavoastră;
- Analizați, folosind grile cunoscute/ consacrate, manualul disciplinei pentru care doriți să obțineți specializarea.
- Realizați un raport de autoevaluare a practicii pedagogice pe care ați realizat-o în cadrul acestui proiect de formare (PIR).

3.2. Componenta complementară**MODULUL „ȘCOALA ȘI COMUNITATEA; PRACTICA ÎN ONG-URI”**

- Nominalizați cel puțin trei instituții publice locale ce pot fi antrenate în parteneriate cu școala și dați exemple de activități concrete ce pot fi desfășurate în cadrul acestor parteneriate.
- Realizați o prezentare de aproximativ 2 pagini a unui proiect școlar instituțional în care ați fost implicat sau pe care l-ați analizat.

MODULUL „MANAGEMENT ȘCOLAR”

1. În clasa pe care o conduceți s-a creat o situație de criză educațională.

Cerințe:

Aplicând *metoda studiului de caz*, rezolvați următoarele cerințe:

- caracterizați situația creată;
- prezentați modul în care gestionați această situație;

- descrieți strategiile de intervenție pe care le aplicați pentru a rezolva criza educațională respectivă;

Notă: Lucrarea nu trebuie să depășească 3 pagini format A4.

2. Atașați la portofoliul de practică organigrama școlii unde va desfășurați activitatea.
3. Caracterizați din perspectivă psihopedagogică clasa de elevi la care activați.
4. Realizați exerciții de completare a documentelor școlare (carnet de elev, catalog, registru matricol);

4. EVALUAREA PRACTICII PEDAGOGICE

Evaluarea practicii pedagogice se va face pe baza **portofoliilor de practică**, pe parcursul și la finalul semestrului.

4.1. Componenta pedagogică

Portofoliul pentru această componentă va conține:

- proiectele lecțiilor **predate** (două proiecte), la disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea prin parcurgerea acestui program de pregătire;
- o probă de evaluare sumativă pentru disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea.
- proiectarea, din perspectiva curriculară, a unei unități de învățare care se studiază în acest semestru, la disciplina pentru care doriți să obțineți specializarea;
- planificarea calendaristică pe un semestru, la disciplina dumneavoastră;
- analiza critică a manualului disciplinei pentru care doriți să obțineți specializarea.
- raportul de autoevaluare a practicii pedagogice pe care ați realizat-o în cadrul acestui proiect de formare(PIR).

4.2. Portofoliile pentru componenta complementară

MODULUL „ȘCOALA ȘI COMUNITATEA; PRACTICA ÎN ONG” VA CONȚINE:

- Un program de parteneriat cu unul din factorii colaboratori din comunitatea locală.

MODULUL „MANAGEMENT ȘCOLAR”

Portofoliul pentru acest modul va conține:

- Studiul de caz privind gestionarea situației de criză educațională;
- Organigrama școlii în care lucrează cursantul;
- Caracterizarea clasei de elevi la care lucrează cursantul.

III. INSTRUMENTE DE LUCRU; VARIANTE/ EXEMPLIFICĂRI

**FIȘA DE EVIDENȚĂ A ACTIVITĂȚILOR
DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ**

1. Numele și prenumele cursantului: _____
2. Data: _____
3. Clasa: _____
4. Activitățile/ lecțiile asistate/ predate:
  - Lecția/activitatea: _____
  - Disciplina de studiu: _____
  - Subiectul/ tema : _____
5. Activități în care s-a implicat cursantul:
  - _____
  - _____

(exemple: asistență, predare, sprijinirea cadrului didactic în procesul didactic, corectarea unor teste / lucrări, aplicarea unor teste / lucrări, supravegherea clasei, organizarea unor activități)
6. Aprecieri / Recomandări / Observații privind participarea cursantului:
  - _____

Evaluator: .....

(semnătura).....

FIȘA – SINTEZĂ DE EVALUARE A LECȚIEI PREDATE

ȘCOALA _____

Cursant/ Cadru didactic _____

Clasa la care predă _____

Disciplina de studiu _____

Subiectul lecției _____

_____

_____

GRUPA ACTIVITĂȚILOR URMĂRITE	INDICATORI	SCALA DE EVALUARE			
		Insuficient	Satisfăcător	Bine	F. Bine
I. Proiectarea și organizarea lecției	1.Elaborarea proiectului și pregătirea condițiilor necesare desfășurării lecției				
	- documentarea științifică și metodică				
	- definirea obiectivelor				
	- corelația dintre obiective și celelalte componente ale actului didactic				
	- organizarea clasei, aspectul estetic, igienic				
	- asigurarea mijloacelor de învățământ				
	- organizarea colectivului				
II. Desfășurarea lecției	2.Valențe educative				
	3. Conținutul științific				
	4.Corelații intra- și interdisciplinare				
	5.Caracter practic aplicativ				
	6.Alegerea și folosirea metodelor de predare- învățare				
	7.Îmbinarea diferitelor forme de activitate				
	8.Integrarea mijloacelor de învățământ				
	9.Crearea motivației; activizarea elevilor				
	10.Formarea deprinderilor de activitatea independentă				
	11.Strategii de diferențiere și individualizare				
	12.Strategii de accentuarea a caracterului formativ				
	13.Densitatea lecției				
	14.Evaluarea permanent - formativă				

III. Comportamentul propunătorului	15. Organizarea, îndrumarea, conducerea, controlarea activității de învățare				
	16. Creativitatea în conceperea și conducerea lecției				
	17. Perseverența în realizarea obiectivelor				
	18. Conduita în relațiile cu elevii				
	19. Capacitatea stăpânirii de sine și prezența de spirit				
IV. Autoevaluarea	20. Autoanaliza și autoaprecierea obiectivă				

RECOMANDĂRI .....

.....

.....

.....

.....

NOTA ACORDATĂ

.....

.....

Semnătura evaluatorului

.....

.....

REPERE
PENTRU ANALIZA LECȚIILOR ASISTATE

- Disciplina de studiu/ obiectul
- Aria curriculară
- Care a fost titlul lecției?
- Ce tip de lecție?
- Care au fost obiectivele?
- Descrieți / analizați proiectul de lecție prezentat de propunător.
- Care a fost succesiunea etapelor lecției?
- Cum a fost verificată tema pentru acasă?
- Cum s-a făcut trecerea la lecția nouă?
- Cât a durat verificarea lecției anterioare?
- Prezențați / comentați conținutul nou predat.
- Ce întrebări au fost formulate?
- Relații cu alte discipline.
- Ce metode au fost folosite?
- Descrieți materialul didactic și momentul folosirii lui.
- Comentați activizarea clasei.
- În ce momente ale lecției s-a realizat evaluarea?
- Prin ce metode?
- S-au pus calitative/ note în catalog?
- Comportamentul evaluativ a fost stimulant sau inhibitor?
- Cum s-a lucrat cu elevii cu dificultăți?
- Dar cu cei cu performanțe?
- Când și cum s-a folosit activitatea individuală, frontală, pe grupe?
- Analizați comportamentul verbal și nonverbal al elevilor și propunătorului.
- Comentați aspectele educative.
- S-au creat situații tensionate/ conflictuale? Cum s-au rezolvat?
- În clasă sunt elevi cu nevoi speciale? Cum sunt integrați?
- Ce ritm a avut lecția?
- Ce tip de relații educaționale au fost promovate?
- Comentați comportamentul cadrului didactic.
- Formulați sintetic aprecieri asupra lecției asistate.
- Comentați planificările propunătorului.
- Comentați orarul clasei.
- Analizați sintonia clasei de elevi.
- Comentați ambianța educațională.

PROGRAMA PENTRU „OPȚIONAL”

Programa pentru „opțional” este proiectată după modelul programei pentru orice disciplină din trunchiul comun.

Structura:

- ⇒ Argument
- ⇒ Obiective de referință
- ⇒ Conținuturi
- ⇒ Activități de învățare
- ⇒ Modalități de evaluare.

Recomandări:

Obiectivele de referință;

- Să fie măsurabile, specifice
- În număr corespunzător
- Corelate cu tema opționalului
- Adecvate nivelului de cunoștințe ale elevului
- Să derive din obiectivele cadru, dacă acestea sunt formulate
- Altele decât cele din programa de trunchi comun.

Conținuturile să fie:

- ⇒ Corelate cu obiectivele de referință
- ⇒ Altele decât cele din programa de trunchi comun
- ⇒ Organizate sistematic, articulate
- ⇒ Să cumuleze și să permită progresul
- ⇒ Să fie esențiale, fără contradicții
- ⇒ Adaptate la experiența elevului
- ⇒ Adecvate intereselor, nevoilor elevului

Activitățile de învățare:

- Să ducă la dezvoltarea capacităților/competențelor propuse
- Să fie organizate efectiv
- Să permită activitatea nemijlocită a elevului
- Să permită învățarea în cooperare
- Să facă referiri la utilizarea resurselor etc.

PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ

- Din perspectivă curriculară, planificarea calendaristică nu este un document administrativ.
- Este un instrument de interpretare personală a programei.
- Planificarea presupune o lectură atentă și personală a programei.

Elaborarea planificării parcurge următoarele **etape**:

- Citirea atentă a programei
- Stabilirea succesiunii de parcurgere a conținuturilor
- Corelarea fiecărui conținut în parte cu obiectivele de referință vizate
- Verificarea concordanței dintre traseul educațional propus de către cadrul didactic și oferta de resurse didactice de care poate dispune (manuale, ghiduri etc)
- Alocarea timpului considerat necesar pentru fiecare conținut, în concordanță cu obiectivele de referință vizate.

Rubricația planificării calendaristice poate fi următoarea:

Nr. crt	Unități de învățare	Obiective de referință vizate	Nr. de ore alocate	Săptămâna	Obs.

PROIECTAREA UNEI UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Conceptul de unitate de învățare

- Unitatea de învățare poate să acopere una sau mai multe ore de curs.
- Alocarea timpului afectat unei unități de învățare se face prin planificare anuală.

O unitate de învățare este:

- Coerentă din punct de vedere al competențelor/obiectivelor vizate;
- Unitară din punct de vedere tematic (al conținutului)
- Desfășurată în mod continuu pe o perioadă de timp.
- Finalizată prin evaluare.

2. Proiectarea unei unități de învățare trebuie să aibă în vedere:

- Centrarea demersului pe obiective, nu pe conținuturi;
- Implicarea în proiectare a următorilor factori:
  - ⇒ Obiective (de ce?): obiective de referință
  - ⇒ Activități (cum?): activități de învățare
  - ⇒ Evaluare (cât?): descriptori de performanță
  - ⇒ Resurse (cu ce?).

PROIECT DE LECȚIE

I. Date de identificare

- Data
- Clasa
- Școala
- Cadrul didactic/ student

II. Construcția

- Obiectul/Disciplina
- Subiectul
- Tipul lecției
- Obiective operaționale
- Strategii didactice
- Material Didactic
- Bibliografie

Tabel de specificare a corespondențelor

Eșalonarea în timp a situațiilor de învățare	Obiective operaționale	Conținuturi	Strategii didactice	Evaluare

III. Criteriul de optimalitate

COPIII
CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

PROGRAM DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

Subiectul/ Elevul: _____

Vârsta: _____

Clasa: _____

Diagnostic medical: _____

Diagnostic psihologic: _____

Concluzii/rezultate obținute în urma evaluării inițiale:

_____

Domeniul de intervenție	Obiective generale de ordin terapeutic	Obiective de învățare operaționale	Strategii de intervenție	Criterii de evaluare

Durată: _____

IV. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

- *** CURRICULUM NAȚIONAL, MEN - CNC, București, 1998
- Cerghit, Ioan, Vlăsceanu, Lazăr (coord), Curs de pedagogie, TUB, București, 1988
- Crișan, Alexandru (coord.), Curriculum școlar. Ghid metodologic, București, MEN, ISE, 1996, CNC
- Iucu, Romiță, Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, Iași, 1999
- Manolescu, Marin, Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar, Editura CREDIS - Universitatea din București, București, 2004
- Păun Emil, Potolea Dan (coord), Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002;
- Potolea Dan (coordonator), Programe școlare pentru disciplinele psihologice și pedagogice, Consiliul Național pentru Curriculum, 2002
- Potolea, Dan Teoria și metodologia obiectivelor educaționale, în Curs de pedagogie, TUB, București, 1988
- *** Programele de practică pedagogică, Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Colegiul Universitar de Institutori din București
- *** Asociația RENINCO România, Ghid de predare/ învățare pentru copiii cu CES, București, 2000
- *** Ghidurile metodologice de aplicare a programelor pentru învățământul preuniversitar, CNC, București, 2003